

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 17 lipca 2024 r.

WRPS-VI.431.2.18.2024.MM

Pan

xxx xxx

Burmistrz Dzielnicy Mokotów

m. st. Warszawy

ul. Rakowiecka 25/27

02-517 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190) w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych na rok 2024 zespół kontrolerów Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, w składzie: xxx xxx - starszy inspektor wojewódzki przewodnicząca zespołu kontrolującego oraz xxx xxx - starszy inspektor wojewódzki przeprowadził w dniach od 8 maja do 5 czerwca 2024 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w Urzędzie Dzielnicy Mokotów m. st. Warszawy (dalej Urząd Dzielnicy Mokotów, Urząd Dzielnicy lub Organ). Przedmiot kontroli obejmował organizację oraz realizację przez dzielnicę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323)¹ w przedmiocie ustalania uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Kontrolą objęto okres od 1 listopada 2022 r. do dnia kontroli, tj. do 8 maja 2024 r. Kontrolę odnotowano w książce kontroli zewnętrznych Urzędu m. st. Warszawy pod pozycją 15/2024.

Niniejszym przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

¹ Dalej Ustawa, ustawa o świadczeniach rodzinnych lub u.ś.r.

W okresie objętym kontrolą, Wojewoda Mazowiecki pozytywnie ocenił działalność Urzędu Dzielnicy Mokotów m. st. Warszawy w zakresie organizacji zadania oraz pozytywnie pomimo uchybień w zakresie ustalania uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

I. Organizacja zadania

Uchwałą Nr xxxxx Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie przekazania dzielnicom m.st. Warszawy do wykonywania niektórych zadań i kompetencji m.st. Warszawy, stanowiącej załącznik do Obwieszczenia Nr xxxxx Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie przekazania dzielnicom m.st. Warszawy do wykonywania niektórych zadań i kompetencji m.st. Warszawy, przekazano dzielnicom do wykonywania niektóre zadania i kompetencje w tym: wypłacanie świadczeń rodzinnych².

Na podstawie uchwały Nr xxxxx Rady Dzielnicy Mokotów m. st. Warszawy z dnia 27 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Burmistrza Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy funkcję tę w okresie podlegającym kontroli pełnił Pan xxx xxx. Zgodnie z zapisami Uchwały Nr xxxxx z dnia 8 stycznia 2019 r. Rady Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy w sprawie wyboru Zastępcy Burmistrza Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy, na zastępcę Burmistrza Dzielnicy Mokotów została wybrana Pani xxx xxx, która na podstawie Uchwały Nr xxxxx z 12 czerwca 2019 r. i Uchwały Nr xxxxx z 3 stycznia 2024 r. Zarządu Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy w sprawie podziału zadań pomiędzy Członków Zarządu Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy pełniła bezpośredni nadzór nad komórką realizującą kontrolowane zadanie tj. Wydziałem Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Mokotów, w skrócie WSZ. W kontrolowanym okresie Burmistrz³ Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy oraz Zastępca⁴ Burmistrza posiadali upoważnienia Prezydenta m.st. Warszawy do realizacji kontrolowanych zadań, wydane na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

² § 24 ust. 1 Uchwały Nr xxxxx Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie przekazania dzielnicom m.st. Warszawy do wykonywania niektórych zadań i kompetencji m.st. Warszawy, tekst jednolity załącznik do obwieszczenia Nr xxxxx Rady Miast Stołecznego Warszawy z dnia 7 lipca 2016

³ Upoważnienie Nr xxxxx., Upoważnienie Nr xxxxx., Upoważnienie Nr xxxxxx.

⁴ Zastępca Burmistrza Pani xxx xxx - Upoważnienie Nr xxxxx z xxx, Upoważnienie Nr xxxxx z xxx, Upoważnienie Nr xxxxx z xxx.; Zastępca Burmistrza Pan xxx xxx - Upoważnienie Nr xxxxx z xxx; Upoważnienie Nr xxxxx z xxx, Upoważnienie Nr xxxxx z xxx; Zastępca Burmistrza Pan xxx xxx - Upoważnienie Nr xxxxx z xxx, Upoważnienie Nr xxxxx z xxx; Zastępca Burmistrza Pan xxx xxx - Upoważnienie Nr xxxxx z xxx.

Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych w Urzędzie Dzielnicy Mokotów realizuje Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia⁵. Urząd Dzielnicy Mokotów realizował kontrolowane zadania w oparciu o następujące akty prawne obowiązujące w kontrolowanym okresie:

- Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, wprowadzony Zarządzeniem Nr xxxxx Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 4 kwietnia 2007 r., następnie zmieniony Zarządzeniem Nr xxxxx Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 21 maja 2008 r.
- Regulamin Organizacyjny Urzędu Dzielnicy Mokotów Miasta Stołecznego Warszawy w Urzędzie Miasta Stołecznego Warszawy, wprowadzony Zarządzeniem Nr xxxxx Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 26 stycznia 2021 r.

Naczelnikiem Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia jest od 1 października 2003 r. Pan xxx xxx. Funkcję Zastępcy Naczelnika w kontrolowanym okresie pełniła Pani xxx xxx. W okresie objętym kontrolą obsługę finansowo – księgową prowadziła: Pani xxx xxx – Główny Księgowy Dzielnicy, Pani xxx xxx – Zastępca Głównego Księgowego, Pani xxx xxx - Zastępca Głównego Księgowego, Pani xxx xxx inspektor ds. finansowo-księgowych i Pani xxx xxx główny specjalista ds. finansowo-księgowych.

W piśmie znak xxxxx z 7 maja 2024 r. Burmistrz Dzielnicy Mokotów oświadczył, że „W 2008 r., kiedy Dzielnicą przejmowała zadanie, wszyscy pracownicy, za pośrednictwem Biura Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy, otrzymali stosowne upoważnienia. W kolejnych latach upoważnienia do realizacji zadania były również przygotowywane za pośrednictwem Biura. Wysyłane były dwutorowo: Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia wysyłał (mailem) do Biura wykaz pracowników, którzy powinni otrzymać upoważnienie. (...) (Wydział nie dysponuje kopiami maili). W przypadku mniejszej liczby osób przygotowywane było pismo na podpis zastępcy Burmistrza Dzielnicy Mokotów- odpowiedzialnego za sprawy społeczne i przesyłana do Prezydenta m.st. Warszawy za pośrednictwem Biura Pomocy i Projektów Społecznych.”

W kontrolowanym okresie zadania wynikające z Ustawy realizowało ogółem 20 pracowników WSZ. Wszystkie osoby realizujące kontrolowane zadania posiadały upoważnienia Prezydenta m.st. Warszawy wydane na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych. 14⁶ osób zostało upoważnionych do prowadzenia postępowań

⁵ Dalej Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia, Wydział lub WSZ.

⁶ Upoważnienia oznaczone: xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx.

oraz wydawania decyzji administracyjnych, 6⁷ osób do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych. W przedstawionych kontrolującym zakresach obowiązków zostały zawarte zadania zgodnie z udzielonymi upoważnieniami.

II. Prawidłowość ustalania uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka

W Urzędzie Dzielnicy Mokotów rejestry wniosków i decyzji prowadzone są w formie elektronicznej, z wykorzystaniem systemu dziedzinowego.

W okresie od 1 lipca 2022 r. do dnia kontroli, zostały złożone 442 wnioski o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka. 284 wnioski wpłynęły w formie elektronicznej, a pozostałe 158 zostało złożonych w formie papierowej.

Na podstawie złożonych wniosków wydano 276 decyzji administracyjnych, w tym: 234 decyzje przyznające, 32 odmowne i 7 decyzji o umorzeniu postępowania. W kontrolowanym okresie Organ nie wydawał decyzji uchylających oraz decyzji o nienależnie pobranych świadczeniach. W 3 przypadkach Organ wydał postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania. W 1 przypadku wnioskodawca odwołał się od wydanej decyzji administracyjnej do Samorządowego Kolegium Odwoławczego (dalej SKO). Bez rozpatrzenia pozostawiono 155 wniosków, z czego 153 z powodu braków formalnych i niezastosowania się wnioskodawcy do uzupełnienia dokumentów, a 2 wnioski zostały złożone po terminie wynikającym z art. 15b ust. 3 u.ś.r. 26 wniosków zostało złożonych przez obywateli Ukrainy.

Kontroli poddano akta 20 losowo wybranych beneficjentów, którzy w kontrolowanym okresie złożyli wnioski o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, w tym 2 wnioski, w których o świadczenie ubiegali się obywatele Ukrainy przebywający w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym trwającym na terenie Ukrainy, oraz 1 sprawę w której zostało złożone odwołanie od wydanej decyzji, do SKO. 12 ze skontrolowanych wniosków zostało złożonych w formie elektronicznej, a pozostałe w formie papierowej. Wnioski złożono na prawidłowych formularzach zgodnych z wytycznymi zawartymi w obowiązującym Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej⁸ w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach

⁷ Upoważnienia oznaczone: xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx.

⁸ Rozporządzenie ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych: z 27 lipca 2017 r. Dz.U. z 2017 r., poz. 1466

o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych. Zawierały w swojej treści informacje wymienione w art. 23 ust. 3 Ustawy, a także w § 2 pkt 1–9 ww. Rozporządzenia. Do wniosków beneficjenci dołączyli odpowiednie dokumenty wymienione w art. 23 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Złożone wnioski zostały opatrzone pieczęcią Organu z datą wpływu, zostały im nadane numery spraw i założone metryki, w których odnotowano czynności podejmowane w sprawie łącznie z przyjęciem wniosku. W badanych sprawach wnioski zawierały niezbędne dane, oświadczenia i pouczenia podpisane przez wnioskodawców. Skontrolowane wnioski (z wyłączeniem 2) zostały wypełnione prawidłowo a naniesione skreślenia i poprawki zostały uwierzytelnione przez parafowanie miejsca zmiany lub skreślenia. W 2 wnioskach nieprawidłowo została wypełniona część dotycząca wskazania osób wchodzących w skład rodziny tj.: w jednym przypadku w składzie rodziny wykazano cztery osoby zamiast pięciu, w drugim natomiast wykazano tylko dziecko, prawidłowo należało wpisać wszystkie osoby wchodzące w skład rodziny. W 1⁹ z powyższych spraw Organ nie wezwał wnioskodawcy do poprawienia wniosku, co jest niezgodne z art. 24a ust. 1 u.ś.r., natomiast w drugim¹⁰, jednostka wystosowała wezwanie do uzupełnienia wniosku o wymagane dokumenty¹¹, pomijając fakt nieprawidłowo wypełnionego wniosku.

We wszystkich przypadkach wnioskodawcy podali numery kont bankowych, na które należało przekazywać przyznane świadczenie. Każdorazowo do wniosku o przyznanie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka dołączano zaświadczenie, o którym mowa w art. 15b ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych potwierdzające pozostawanie matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Przedmiotowe zaświadczenia były zgodne ze wzorem określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 30 października 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką.¹² Ustalono, że wszystkie skontrolowane wnioski zostały złożone w ustawowym terminie wynikającym z art. 15b ust. 3 Ustawy tj. w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Postępowanie w sprawach o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka każdorazowo wszczynano na wniosek osoby do tego uprawnionej, zgodnie z art. 15b ust.

⁹ Sprawa Nr xxxxx

¹⁰ Sprawa Nr xxxxx

¹¹ Wezwanie oznaczone Nr xxxxx z xxx

¹² Dz. U z 2019 r., poz. 2229

2 u.ś.r.. W skontrolowanych postępowaniach zawsze wnioskodawcą był rodzic dziecka, w 3¹³ przypadkach był to ojciec, a w pozostałych matka. We wszystkich postępowaniach poddanych kontroli Organ obligatoryjnie dokonywał weryfikacji informacji niezbędnych do wydania rozstrzygnięcia w następujących rejestrach: PESEL, CBB, ZUS, Ministerstwa Finansów oraz CWU. W 1 sprawie, w której wnioskodawcą była obywatelka Ukrainy przebywająca na terenie RP w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie, przed wydaniem decyzji przyznającej jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, Organ nie zweryfikował w systemach Straży Granicznej czy osoba ta nie utraciła statusu UKR¹⁴. Wywołana w trakcie trwania kontroli weryfikacja potwierdziła prawidłowość przyznania świadczenia.

W 12¹⁵ sprawach Organ wzywał wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku o brakujące dokumenty, w tym oświadczenia niezbędne do przyznania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka. Ustalono, że w aktach poszczególnych spraw zgromadzone zostały dokumenty, w tym oświadczenia złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, niezbędne do wyliczenia dochodu na osobę w rodzinie, dotyczące roku bazowego, a także dochodów uzyskanych i utraconych w roku, w którym złożony został wniosek. Dochód miesięczny w przeliczeniu na osobę w rodzinie (z wyłączeniem 1¹⁶ sprawy) został wyliczony prawidłowo z uwzględnieniem dochodów uzyskanych i utraconych, ulg na dzieci, a także wysokości należnych podatków, składek społecznych oraz składek zdrowotnych.

W skontrolowanych postępowaniach Organ przyznał jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka w 16¹⁷ sprawach na 16 dzieci, w kwocie zgodnej z art. 15 ust. 1 Ustawy tj. 1000 zł na każde dziecko. W tych sprawach miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty wynikającej z art. 15b ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych tj. 1922,00 zł. W 3¹⁸ postępowaniach Organ odmówił przyznania wnioskowanego świadczenia z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego tj. kwoty 1922,00 zł miesięcznie na osobę w rodzinie. 2¹⁹ wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia, gdyż wnioskodawcy nie zastosowali

¹³ Postępowania oznaczone Nr: xxxxx, xxxxx, xxxxx

¹⁴ Zweryfikowano prawidłowość przyznania świadczenia poprzez wywołanie weryfikacji w systemach Straży Granicznej w trakcie trwania kontroli tj. 13.05.2024 r.

¹⁵ Postępowania oznaczone Nr: xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx

¹⁶ Sprawa Nr xxxxx

¹⁷ Postępowania Nr: xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx

¹⁸ Sprawy Nr: xxxxx, xxxxx, xxxxx

¹⁹ Sprawy Nr: xxxxx, xxxxx

się do wezwania do uzupełnienia i/lub poprawienia wniosku w wyznaczonym terminie. W obu przypadkach Organ poinformował pisemnie wnioskodawców o pozostawieniu wniosków bez rozpatrzenia.

W 1 skontrolowanej sprawie, w której Organ wydał decyzję odmowną z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, wnioskodawca odwołał się od wydanej decyzji do organu nadrzędnego za pośrednictwem organu, który decyzję wydał. W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, że do wniosku zostało dołączone zaświadczenie o uzyskanych dochodach, w którym pracodawca wskazał nieprawidłowy okres początku zatrudnienia, dołączył zaświadczenie od pracodawcy wskazujące wcześniejszą datę zatrudnienia i poprosił o ponowne przeliczenie dochodu. Analiza dokumentów zgromadzonych w sprawie wykazała, że z wywołanej w sprawie weryfikacji okresów zatrudnienia w systemach ZUS, wynika niezgodność początku zatrudnienia z informacją zawartą w pierwszym zaświadczeniu od pracodawcy. Zatem należy stwierdzić, że wydając decyzję odmowną, Organ nie wziął pod uwagę wywołanej weryfikacji dotyczącej okresów zatrudnienia, a wyliczając dochód oparł się jedynie na załączonym zaświadczeniu od pracodawcy, co skutkowało błędnym wyliczeniem dochodu. Przed wydaniem decyzji należało wezwać wnioskodawcę do złożenia w tej sprawie wyjaśnień lub przedstawienia stosownego zaświadczenia w celu potwierdzenia faktycznej i prawidłowej daty początku zatrudnienia, a co za tym idzie ustalenia miesiąca uzyskania dochodu. Ponadto, zgodnie z art.132 § 1 k.p.a., jeżeli organ administracji publicznej, który wydał decyzję uzna, że odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję, w której uchyli lub zmieni zaskarżoną decyzję. Skontrolowana jednostka nie skorzystała z możliwości jaką daje ww. przepis i przekazała odwołanie wraz z dokumentacją do SKO, które uchyliło wcześniejszą decyzję i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia. Niezwłocznie po otrzymaniu rozstrzygnięcia Samorządowego Kolegium Odwoławczego, Organ ponownie przeliczył dochód, a następnie przyznał i wypłacił jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

Średni czas prowadzenia postępowania wyniósł 15 dni, przy czym najkrótsze postępowanie trwało 1 dzień od złożenia wniosku. Najdłuższe postępowanie trwało 65 dni i zakończyło się wydaniem decyzji odmownej. W tej sprawie Organ dwukrotnie wzywał wnioskodawcę o uzupełnienie dokumentacji jak również zawiadomił o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy, zgodnie z art. 36 § 1 k.p.a.

W skontrolowanych sprawach Organ wydał łącznie 20 decyzji, w tym 16 przyznających świadczenie i 4 odmawiające prawa do świadczenia.

Badane decyzje administracyjne zawierały elementy określone w art. 107 k.p.a., tj. oznaczenie organu właściwego Prezydenta m.st. Warszawy, oznaczenie strony, datę wydania, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie prawne i faktyczne (z wyłączeniem 15 decyzji przyznających, w których odstąpiono od uzasadnienia decyzji na podstawie art. 107 § 4 k.p.a.) oraz pouczenie o możliwości, terminie i sposobie wniesienia odwołania, o możliwości oraz skutkach zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania, o czym stanowi art. 127a k.p.a. oraz opatrzone były podpisem (w tym również podpisem elektronicznym) z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do ich wydania. Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia oświadczył²⁰, „(...) że wszyscy pracownicy Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Mokotów, którzy posiadali upoważnienie do wydawania decyzji w kontrolowanym okresie (...), byli uprawnieni do podpisywania decyzji podpisem elektronicznym. Na wnioski (...), które były składane za pomocą systemu Empatia, decyzje były wysyłane wnioskodawcom elektronicznie, za pomocą dedykowanego systemu.” W skontrolowanych decyzjach nie wskazano numeru upoważnienia osoby uprawnionej do wydania decyzji. W podstawie prawnej wszystkich wydanych decyzji wskazano Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. lub z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (odpowiednio: Dz.U. z 2017 poz. 1466 oraz Dz. U. z 2023 r. poz. 1340). Wszystkie skontrolowane decyzje zawierały informację o możliwości oraz skutkach zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania, o czym stanowi art. 127a k.p.a. Ponadto, 8 decyzji zawierało informację o konieczności zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, w myśl art. 30 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych. W treści 8²¹ decyzji przyznających świadczenia zawarto nieprawidłowy zapis o terminie wypłaty należnych świadczeń, cyt. „Świadczenia przyznane niniejszą decyzją będą wypłacane w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca”. Zapis ten sugeruje, że świadczenie będzie wypłacane cyklicznie, natomiast zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka wypłacana jest jednorazowo, o czym stanowi zapis w sentencji każdej decyzji przyznającej.

W podstawie prawnej wszystkich decyzji przyznających został przywołany art. 32 ust. 1d Ustawy, stanowiący o ich natychmiastowej wykonalności, co było działaniem prawidłowym.

²⁰ Pisemne oświadczenie z 14.05.2024 r.

²¹ Decyzje oznaczone: xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

- w podstawie prawnej 2²² decyzji przywołano błędny publikator ustawy o świadczeniach rodzinnych podając Dz. U. z 2022 r. poz. 615 ze zm., prawidłowo należało podać Dz. U. z 2023 r. poz. 390, oraz w 2²³ decyzjach – podając Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm., prawidłowo należało podać Dz. U. z 2024 r., poz. 323,
- w podstawie prawnej 1²⁴ decyzji przywołano błędny publikator ustawy kodeks postępowania administracyjnego podając Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm., prawidłowo należało podać Dz. U. z 2024 r. poz. 572,
- w podstawie prawnej 8²⁵ decyzji nie przywołano art. 107 § 4 k.p.a., na podstawie którego przy przyznaniu świadczenia odstąpiono od uzasadnienia decyzji, bowiem uwzględniała ona w całości żądanie strony, oraz nie przytoczono Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. 2021 r., poz. 1481),
- w podstawie prawnej 8²⁶ decyzji nie przywołano art. 9 ust. 7 i 8 u.ś.r. oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 199), w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką,
- w podstawie prawnej 2²⁷ decyzji odmownych nie przytoczono art. 5 u.ś.r., na podstawie którego odmówiono prawa do świadczenia i który to przepis został przywołany w uzasadnieniu decyzji,
- w treści wszystkich decyzji przyznających świadczenia nie zawarto zapisu o sposobie wypłaty należnych świadczeń,
- w treści 8²⁸ decyzji przyznających świadczenia nie zawarto pouczenia o konieczności zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, w myśl art. 30 ust. 1 i ust. 8 u.ś.r.

²² Decyzje oznaczone: xxxxx z xxx, xxxxx z xxx

²³ Decyzje oznaczone: xxxxx z xxx, xxxxx z xxx

²⁴ Decyzja oznaczona: xxxxx z xxx

²⁵ Decyzje oznaczone: xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx

²⁶ Decyzje oznaczone: xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx

²⁷ Decyzje oznaczone: xxxxx z xxx, xxxxx z xxx

²⁸ Decyzje oznaczone: xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx

Natomiast w pouczeniu powyższych decyzji wskazano art. 130 § 4 k.p.a., stanowiący o tym, że „decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania”. Ustawa o świadczeniach rodzinnych jest ustawą szczególną w stosunku do k.p.a. i tylko w sprawach nieuregulowanych wyżej cytowaną ustawą mają zastosowanie przepisy k.p.a., o czym stanowi art. 32 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Kwestię wykonalności decyzji przyznających świadczenia uregulowano w art. 32 ust. 1 ustawy i wskazano, że decyzje przyznające świadczenia rodzinne są natychmiast wykonalne, zatem nie mają tu zastosowania ww. przepisy k.p.a.

Ponadto w pouczeniu 8²⁹ decyzji zawarto treść art. 127a k.p.a., bez wskazania artykułu, którego dotyczy. Zasadnym byłoby, aby w sytuacji przytoczenia w decyzji treści przepisu wskazywać jakiego artykułu i ustawy treść dotyczy.

Decyzje administracyjne doręczano stronom zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 k.p.a., w tym 8 decyzji zostało przekazanych do świadczeniobiorców drogą elektroniczną, poprzez system Empatia lub poprzez platformę e-Wnioski (w przypadku złożenia wniosku w formie elektronicznej). W aktach spraw znajdowały się dowody potwierdzające odbiór decyzji przez stronę lub inną osobę ze wskazaniem daty doręczenia, stosownie do zapisu art. 46 § 1 i § 2 k.p.a. lub dokumenty potwierdzające odbiór decyzji w formie elektronicznej tj. Urzędowe Potwierdzenie Przedłożenia (UPP) lub Urzędowe Poświadczenie Doręczenia (UPD).

Analiza list wypłat dla poszczególnych świadczeniobiorców wykazała, że przyznane decyzjami świadczenia wypłacano zgodnie z wysokością ustaloną w wydanych decyzjach administracyjnych. Powyższe realizowano zgodnie z dyspozycją wnioskodawców, tj. przelewami bankowymi na wskazane we wnioskach konta bankowe. Wypłata świadczeń realizowana była najpóźniej do ostatniego dnia miesiąca, w którym została wydana decyzja lub w miesiącu kolejnym po miesiącu wydania decyzji, z zachowaniem miesięcznego terminu wypłaty świadczenia od dnia wydania decyzji.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

1. W 2 wnioskach, w których nieprawidłowo została wypełniona część dotycząca wskazania osób wchodzących w skład rodziny, nie dopełniono obowiązku wezwania wnioskodawcy do poprawienia wniosku.

²⁹ Decyzje oznaczone: xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx, xxxxx z xxx

2. W 1 sprawie dotyczącej przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka nie zweryfikowano w systemach Straży Granicznej, czy wnioskodawca nie utracił statutu UKR.
3. W 1 sprawie nieprecyzyjnie przeanalizowano dokumenty dotyczące dochodu i zatrudnienia oraz wykonane w tym zakresie weryfikacje, co skutkowało błędnym wyliczeniem dochodu przypadającego na osobę w rodzinie.
4. W podstawie prawnej 4 decyzji przywołano błędne publikatory ustaw.
5. W podstawie prawnej 8 decyzji nie przywołano art. 107 § 4 k.p.a., oraz nie przytoczono Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. 2021 r., poz. 1481).
6. W podstawie prawnej 8 decyzji przyznających świadczenie nie przywołano art. 9 ust. 7 i 8 Ustawy oraz Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 199).
7. W podstawie prawnej 2 decyzji odmownych nie przytoczono art. 5 Ustawy, którego przepisy stanowiły podstawę do odmowy świadczenia.
8. W treści wszystkich decyzji przyznających świadczenia nie zawarto zapisu o sposobie wypłaty należnych świadczeń.
9. W 8 decyzjach przyznających nie pouczone stron o konieczności zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, w myśl art. 30 ust. 1 i ust. 8 u.ś.r., natomiast zawarto niemający zastosowania przepis art. 130 § 4 k.p.a.
10. W treści 8 decyzji przyznających świadczenia zawarto błędny zapis, że świadczenie będzie wypłacane w okresach miesięcznych.
11. W pouczeniu 8 decyzji zawarto treść art. 127a K.p.a. bez wskazania artykułu, którego dotyczy.

Uwaga:

W decyzjach administracyjnych w podstawie prawnej nie wskazano numeru upoważnienia osoby uprawnionej do wydania decyzji.

Za powstałe uchybienia odpowiedzialność ponosi Pan jako Burmistrz Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy, oraz pracownicy realizujący kontrolowane zadanie.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Burmistrza do podjęcia następujących działań:

1. Każdorazowo, w przypadku nieprawidłowo wypełnionego wniosku o ustalenie prawa do świadczenia, pisemnego wzywania wnioskodawcy do uzupełnienia lub poprawienia wniosku, zgodnie z art. 24a ust. 1 lub 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
2. W sprawach realizowanych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, dokonywania weryfikacji ciągłości uprawnień wynikających z art. 26 ust. 1 ww. ustawy w systemach Straży Granicznej.
3. Obliczania dochodów przypadających na osobę w rodzinie z większą starannością i uważnością, w tym dokonywania precyzyjnej analizy przedłożonych w sprawie dokumentów dochodowych i zatrudnienia oraz wykonanych w tym zakresie weryfikacji w systemach teleinformatycznych.
4. W wydawanych decyzjach administracyjnych:
 - powoływania w podstawie prawnej aktualnych i mających zastosowanie przepisów, na podstawie których wydano rozstrzygnięcie oraz ich aktualnych adresów publikacyjnych,
 - w decyzjach przyznających świadczenia zawierania zapisu o sposobie wypłaty należnych świadczeń oraz pouczenia strony o konieczności zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, w myśl art. 30 ust. 1 i ust. 8 u.ś.r.,
 - w decyzjach przyznających prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka nie zawierania zapisu o wypłacie świadczeń w okresach miesięcznych,
 - w pouczeniu decyzji wskazywania przepisu prawa, którego treść została przywołana.

Ponadto zwraca się uwagę na zasadność wskazywania w podstawie prawnej decyzji administracyjnych numeru upoważnienia osoby uprawnionej do wydania decyzji.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków

lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Monika Koziarska
Kierownik Oddziału

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pan xxx xxx, Prezydent m.st. Warszawy